

En sammanfattning av Arbetsmarknadsutsikterna våren 2016 Norrbottens län

PROGNOS FÖR ARBETSMARKNADEN 2016-2017

Text: Timo Mulk-Pesonen 010-4867386
Arbetsförmedlingen, Analysavdelningen
Eftertryck tillåtet med angivande av källa
2016-06-08

Sammanfattning

USA hade något svagare tillväxt än väntat under det första kvartalet. USA kommer trots detta fortsätta att vara dragloket i den globala ekonomin. Kina har haft en något svagare tillväxt senaste tiden och växer inte lika starkt som tidigare.

Tillväxten i euro-området består och är betryggande. Merparten av länderna ligger över genomsnittet i de framåtblickande indikatorerna. Grannlandet Finlands svaga tillväxt består, med hög arbetslöshet som följd.

Det är bra nivå på den svenska BNP-tillväxten i år, något svagare nästa år men fortfarande bra. Hushållen är köpstarka och fortsätter att konsumera i god takt. I länet har den marginella konjunkturuppgång som höstens prognos visade åter vänt svagt nedåt. En marginell försvagning som till stora delar fortsatt kan hänföras till de bekymmer som gruvnäringen upplever. Lönsamhetsproblematiken (trots oförändrad efterfrågan) inom gruvbranschen påverkar framtidstron och efterfrågebedömningen hos ett flertal av länets företag. Till exempel inom metalltillverkning, reparation och underhåll samt andra servicebranscher.

I denna prognos bedömer närmare 47 procent av företagen inom privata näringslivet en ökad efterfrågan av sina varor och tjänster det kommande halvåret. Det kan jämföras med för ett år sedan då drygt 48 bedömde en ökad efterfrågan. Även andelen som bedömt en minskad efterfrågan det senaste året har ökat från närmare 7 procent till drygt 9 procent. Mest optimistiska i den här undersökningen inför det närmaste halvåret är länets företag inom delar av tillverkningsindustrin (trävaror), handel, personliga och kulturella tjänster där turistverksamheten ingår. Inom jord- och skogsbruk och transport är man mindre optimistiska i sina bedömningar.

Inom offentlig verksamhet, där efterfrågan ökat successivt under de senaste åren, bedömer majoriteten av verksamheterna en fortsatt ökad efterfrågan. Den största bedömda ökningen i den här undersökningen står utbildningssektorn för, vilket till stora delar kan kopplas till det stora flyktingmottagandet som skedde under föregående år.

Sysselsatta

Antalet sysselsatta i åldersgruppen 16-64 år i länet uppgår till närmare 116 500 enligt SCB:s statistik över förvärvsarbetande 2014. Det är en ökning med 6,6 procent (riket + 6,4 procent och Västerbottens län + 5,5 procent) eller cirka 7 300 personer sedan botten av finanskrisen 2009. Den manliga respektive kvinnliga sysselsättningsökningen var under ovanstående period 6,8 procent (cirka 4 000) respektive 6,4 procent (cirka 3 300). Under 2015 bedöms antalet sysselsatta ha ökat med cirka 650 personer.

Sysselsättningen bedöms under perioden 2016-2017 fortsätta att öka med närmare tusen personer. Offentliga tjänster, bygg och privata tjänster kommer att stå för merparten av sysselsättningsökningen under prognosperioden.

Arbetslösheten

Under kvartal fyra 2016 bedöms cirka 8 950 personer vara öppet arbetslösa eller delta i program med aktivitetsstöd. Det motsvarar en relativ arbetslöshet på cirka 7,1 procent av den registerbaserade arbetskraften i åldersgruppen 16-64 år. Fram till kvartal fyra 2017 bedöms arbetslösheten att minska med ytterligare cirka 150 personer, vilket skulle innebära en arbetslöshet på cirka sju procent.

Antalet inskrivna arbetslösa i grupper med svagare ställning på arbetsmarknaden (utomeuropeiskt födda, personer med funktionsnedsättning, personer i åldrarna 55-64 år samt personer med högst förgymnasial utbildning) utgjorde i april 2016 omkring 64 procent av det totala antalet inskrivna arbetslösa.

Det är fortsatt stora skillnader när det gäller den högsta och lägsta relativa arbetslösheten i länet. Under april månad hade Haparanda en relativ arbetslöshet på 14,5 procent, vilket kan jämföras med Kirunas arbetslöshet som låg på 4,7 procent. Arbetsförmedlingen bedömer att den relativa arbetslösheten fortsätter att vara högst i östra Norrbotten och lägst i Malmfältskommunerna.

I de största kustkommunerna Luleå och Piteå, som i april månad hade en arbetslöshet på 6,6 procent, bedöms den relativa arbetslösheten fortsätta att minska. Det sker i takt med fortsatt stora ersättningsrekryteringar i samband med generationsskiftet samt den prognosticerade sysselsättningsökningen som bedöms ske inom exempelvis privata och offentliga tjänster. Biltestverksamheten och dess kringeffekter i Arjeplog och Arvidsjaur håller nere den relativa arbetslösheten på en fortsatt låg nivå under vinter- och vårsäsongen.

Utmaningar

Av länets 14 kommuner har 10 kommuner haft en negativ befolkningsutveckling mellan 2010 och 2015. Det medför att länet står inför en fortsatt stor och betydande utmaning för att nå en optimalt fungerande arbetsmarknad i hela Norrbottens län.

Generationsväxlingens utmaningar kvarstår då omkring 2 800 sysselsatta per år fram till 2025 uppnår en pensionsålder på 65 år. Antalet som uppnår 65 år per år fördelar sig relativt jämnt mellan den privata och offentliga arbetsmarknaden. De volymmässigt största ersättningsrekryteringarna kommer att ske inom vård och omsorg, sjuk- och hälsovård samt utbildning.

- omfattande informations- och vägledningsinsatser till personer med diffus bild av yrkesområden som efterfrågar arbetskraft
- yrkesväxling från yrken där det råder liten efterfrågan till yrken där det råder brist
- tillvarata den kompetens som arbetssökande personer med exempelvis funktionsnedsättning, utländsk bakgrund och äldre arbetssökande har
- ökad inflyttning

Arbetslöshetens sammansättning

Inskrivna arbetslösa 16-64 år som andel av registerbaserad arbetskraft i respektive grupp, genomsnitt av kv 4 2015 och kv 1 2016, BD län

Kommun	Totalt 16-64 år	Kvinnor	Män	Unga 18-24 år	Äldre 55-64 år	Inrikes födda	Utrikes födda	Utbildning		
								Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial
Arvidsjaur	8,6	7,5	9,6	19,3	5,2	6,2	35,2	23,1	7,8	4,2
Arjeplog	4,9	4,2	5,5	9,4	4,5	3,3	18,6	13,5	3,7	3,0
Jokkmokk	8,3	8,0	8,5	16,5	5,4	5,0	35,0	22,6	7,0	4,2
Övertorneå	8,6	7,8	9,4	17,6	6,0	6,0	32,0	24,9	6,0	5,3
Kalix	8,8	7,0	10,3	17,4	7,9	7,4	22,1	21,9	8,5	4,2
Övertorneå	10,8	8,8	12,4	23,7	8,1	7,8	20,5	30,9	10,2	3,9
Pajala	9,3	6,4	11,6	12,6	9,8	8,4	15,5	22,1	8,6	5,3
Gällivare	6,4	6,1	6,6	13,0	4,6	5,2	19,3	18,6	5,3	4,1
Älvsbyn	8,2	7,6	8,8	13,9	6,0	5,7	36,8	22,7	6,6	5,5
Luleå	7,0	6,6	7,4	11,6	6,0	5,8	17,4	22,4	7,0	4,1
Piteå	6,9	6,4	7,3	15,5	4,7	6,0	23,2	20,3	6,9	3,8
Boden	9,4	7,9	10,7	18,3	5,1	6,2	38,5	29,5	8,4	4,3
Haparanda	14,7	10,0	18,8	25,2	12,5	13,1	17,7	28,9	13,2	9,4
Kiruna	4,6	4,4	4,7	8,8	3,1	3,4	15,6	14,5	3,7	2,9
Norrbottnens län	7,6	6,7	8,3	14,3	5,8	5,9	22,0	22,3	7,0	4,2
Riket	7,9	7,3	8,5	12,9	6,3	4,9	21,7	21,4	7,0	5,1

Källa: SCB (RAMS) och Arbetsförmedlingen

Fakta om prognosen

Sammanfattningen av arbetsmarknadsutsikterna är en del av Arbetsförmedlingens prognosarbete. På vår webbplats arbetsformedlingen.se/prognoser hittar du arbetsmarknadsutsikter för samtliga län och för landet som helhet. De slutsatser som presenteras är Arbetsförmedlingens egna. Prognosmaterialet är fritt att användas och citeras med källhänvisning. Ansvarig utredare för denna prognos är Timo Mulk-Pesonen, telefon 010-486 73 86.

Vill du få mer information om framtidsutsikterna för ett speciellt yrke, rekommenderar vi vår webbapplikation *Yrkeskompassen*. Den uppdateras två gånger per år. Se arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen. I den beskriver vi jobbmöjligheterna det närmaste året för nära 200 yrken. Dessa yrken täcker tillsammans cirka 80 procent av arbetsmarknaden. För drygt hälften av yrkena bedömer vi även jobbmöjligheterna de närmaste fem och tio åren.

I publikationen *Var finns jobben?* presenteras en sammanfattning av yrkesprognoserna per yrkesområde.

Nästa arbetsmarknadsprognos presenterar vi i december 2016.